

**ประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามหลักอริยสัจ 4
ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3**
**EFFICIENCY OF SAFETY MANAGEMENT IN SCHOOLS ACCORDING TO
THE 4 NOBLE TRUTHS IN NAKHON SAWAN PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 3**

¹พงศ์ศักดิ์ ยิ่งหาญ Pongsak Yingharn ²วินัย ทองมัน Winai Tongmun

³พระมหาอุดร อุตโตโร PhramahaUdorn Uttaro

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: pongsak.yi@gmail.com

Article Received: May 03, 2025. Revised: June 26, 2025. Accepted: June 26, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 2) เพื่อเสนอประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 285 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเสนอประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามหลักอริยสัจ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภัยจากการละเมิดสิทธิ ด้านภัยจากสุขภาพทางกายและจิต ด้านภัยจากอุบัติเหตุ และด้านภัยจากความเสี่ยง ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ประกอบด้วย (1) ด้านภัยจากความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษาขาดนโยบายฝึกอบรมป้องกันภัยความเสี่ยง เนื่องจากขาดความตระหนัก ไม่มียุทธศาสตร์ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรที่เชี่ยวชาญ ควรจัดฝึกอบรมครูและนักเรียน โดยประเมินความเสี่ยง สำรวจความต้องการฝึกอบรม จัดสรรงบประมาณ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมซ่อมแผนเผชิญเหตุ (2) ด้านภัยจากอุบัติเหตุ ขาดนโยบายการฝึกว่ายน้ำ เนื่องจากไม่มียุทธศาสตร์ บุคลากร และไม่มีสระว่ายน้ำ ควรพัฒนาครูให้เชี่ยวชาญสอนนักเรียนให้มีทักษะเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำได้ โดยสำรวจทักษะการว่ายน้ำ จัดสรรงบประมาณ ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกทักษะว่ายน้ำให้ครู นักเรียน (3) ภัยจากการละเมิดสิทธิ ไม่มีกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากการระดมทรัพยากรที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีระบบตรวจสอบ และการรายงานผล ควรจัดตั้งกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน บริหารด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยศึกษากฎหมาย รับฟังความเห็น แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ระดมทรัพยากร บริหารด้วยความ

โปร่งใส ตรวจสอบได้ และรายงานผลให้ทราบโดยทั่วไป (4) ภัยจากสุขภาพทางกายและจิต นักเรียนมีความเสี่ยงติดเกม ภัยไซเบอร์ และติดการพนัน เนื่องจากเกิดจากขาดการให้ความรู้ การควบคุมนักเรียน ควรฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้เท่าทันและป้องกันตนเองจากภัยดังกล่าว โดยฝึกอบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะให้กับนักเรียน สรุปรายงานผล ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหารความปลอดภัย, อริยสัจ 4

Abstract

This research article aimed to 1) study the status of safety management in educational institutions in Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 3, and 2) propose the efficiency of safety management in educational institutions according to the Four Noble Truths in Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 3. This research was a mixed-method research between quantitative and qualitative research. Data were collected from a sample group of 285 school administrators and teachers and 30 key informants. The instruments used were a questionnaire with a reliability of 0.95 and a survey questionnaire, an open-ended questionnaire, to propose the efficiency of safety management in educational institutions according to the Four Noble Truths. Data were analyzed using frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The research results found that: 1) The overall safety management conditions in educational institutions in the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 3 were at the highest level in all 4 areas, ranked from highest to lowest as follows: human rights violations, physical and mental health threats, disaster threats, and violence threats, respectively. 2) The efficiency of safety management in educational institutions according to the Four Noble Truths in the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 3 consisted of (1) Violence threats: school administrators lacked a policy for violence prevention training due to lack of awareness, budget, equipment, and specialized personnel. Teachers and students should be trained by assessing risks, surveying training needs, allocating budget, preparing equipment, and requesting cooperation from relevant agencies to organize training and rehearsals for emergency response plans. (2) Disaster threats: it lacked of a swimming training policy due to lack of budget, personnel, and swimming pool. Teachers should be developed to be experts in teaching students' survival skills from drowning by surveying swimming skills, allocating budget, requesting cooperation from relevant agencies, and organizing swimming skills training for teachers and students. (3) Human rights violations: there was no fund to support and assist students due to inconsistent resource mobilization, no monitoring system, and no reporting of results. A fund should be set up to take care of and help students, and should be managed with transparency and accountability. This involves studying the law, listening to opinions, appointing a working committee, mobilizing resources, managing with transparency and

accountability, and reporting results to the public. (4) Physical and mental health threats: students were at risk of becoming addicted to games, cyber threats, and gambling due to a lack of knowledge and student control. Students should be trained to be aware of and protect themselves from such threats by providing training to provide knowledge, skills, and summarizing and reporting results, and continuously improving and developing the students.

Keywords: Efficiency, Safety Management, Four Noble Truths

บทนำ

มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน คือความพอใจด้านร่างกายในการดำรงชีวิตอยู่ ถัดมาคือความต้องการความปลอดภัย โดยเฉพาะในวัยเด็กชอบความสนุกสนานและต้องการเติบโตในโลกที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสามารถทำได้ (Healy, 2016) แต่อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้นมีให้เห็นตามสื่อมวลชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบให้เกิดความเศร้าเสียใจต่อผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งยังทำให้เกิดความไม่มั่นใจต่อมาตรการการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตัวอย่างเช่น ปี พ.ศ. 2566 เกิดเหตุอาชญากรรมโหดร้ายกับนักเรียนและครูเสียชีวิต ในจังหวัดพิจิตร (อมรินทร์ ทวี, 2566) ปี พ.ศ. 2567 นักเรียนเสียชีวิตจากการกดน้ำดื่มที่ตู้น้ำดื่มในโรงเรียน จังหวัดตรัง (ไทยพีบีเอส, 2567) นักเรียนเสียชีวิตจำนวนมากจากรถบัสทัศนศึกษาเกิดอุบัติเหตุไฟไหม้ บริเวณหน้าเขี้ยวรังสิต จังหวัดปทุมธานี (สำนักข่าวอิศรา, 2567)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายด้านความปลอดภัย โดยประกาศนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เรื่องการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย ดังนี้ 1) เร่งสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และภัยอื่นๆ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มข้น รวมทั้งดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามประเมินผลการดำเนินการ และแสวงหาสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดีเยี่ยม (Best Practice) เพื่อปรับปรุงพัฒนาและขยายผลต่อไป 2) เร่งปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันควบคู่กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งหาแนวทางวิธีการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 4) เร่งพัฒนาบทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านความปลอดภัยที่มีอยู่ในทุกหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินการอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการ จะกำหนดเป็นนโยบายและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นอันดับแรก แต่จากรายงานโศกนาฏกรรม ศป. สพฐ. ศูนย์ความปลอดภัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2566-25 สิงหาคม 2566 พบว่า มีข้อมูลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย จำนวน 1,372 คน ประกอบด้วย ผู้เสียหาย 946 คน บาดเจ็บ 305 คน ผู้เสียชีวิต 121 คน (ศูนย์ความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้น มีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว โดยรับผิดชอบสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหนองบัว อำเภอตาคลี อำเภอท่าตะโก อำเภอไพศาลี และอำเภอตากฟ้า จำนวน 193 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 18,150 คน จากข้อมูลสถิติของ ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ผ่าน มาในระยะเวลา 4 ปี พบว่า มีนักเรียนติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 649 คน ถูกล้งละเมิด ทางเพศ จำนวน 13 คน ถูกกระทำอนาจาร จำนวน 9 คน ถูกทำร้ายร่างกาย จำนวน 3 คน ฆ่าตัวตาย จำนวน 2 คน ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต จำนวน 3 คน จมน้ำเสียชีวิต จำนวน 8 คน (ศูนย์บริหารความสุขและความ ปลอดภัย, 2567) แสดงให้เห็นถึงความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ยังเป็นปัญหา และอาจเกิดจากการบริหาร ความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น นโยบายด้านการบริหารความปลอดภัยไม่ชัดเจน คือ ไม่มีในแผนปฏิบัติการประจำปี ขาดแคลนด้านงบประมาณ ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีการจัด ฝึกอบรมหรือการซ้อมแผนเผชิญเหตุ เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยใน สถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อค้นหาวิธีการ หรือแนวทาง หรือการบริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการ ใดๆ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสร้างความมั่นใจ ให้กับผู้ปกครองและชุมชนได้

การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยบูรณาการนำเอาหลักอริยสัจ 4 (วินย. (ไทย) 4/14/18) ซึ่งเป็นธรรมเครื่องดับทุกข์เป็นไปในลักษณะของการวิเคราะห์ของการแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องด้วย วิธีการและถูกจุด คือ การรู้เท่าทันปัญหามี 4 ด้าน ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย มรรค และนิโรธ (พระครูสารกิจประยุต, 2560) อริยสัจเป็นหลักธรรมระดับ “หัวใจของพุทธศาสนา” ธรรมทั้งปวงที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงสามารถ ประมวลลงในอริยสัจได้ทั้งสิ้น ในแง่ทฤษฎีความรู้ อริยสัจเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์แบบด้วยเหตุด้วยผล ในแง่ของการปฏิบัติเพื่อบรรลุผลานิพพาน อริยสัจถึงพร้อมด้วยภาคปริยัติ (ความรู้) ภาคปฏิบัติ (ประสบการณ์) ภาคปฏิเวธ (ผลของการปฏิบัติ) ในแง่ของความเป็นสังขธรรมสากล (cosmic law) อริยสัจก็เป็น ความจริง ที่สมบูรณ์แบบอยู่ในตัวเองตลอดกาล ไม่ต้องแก้ไข ไม่ต้องเพิ่มเติม ไม่ต้องตัดออกแม้แต่ข้อเดียว อริยสัจไม่ว่ากาลเวลาจะผ่านไปนานเพียงไรก็ตาม คุณค่าของอริยสัจก็ได้ลดน้อยถอยลงไปเลย ตรงกันข้าม กลับยังคงทันสมัยท้าทายกาลเวลาอยู่เสมอ ใครก็ตามนำไปประพฤติปฏิบัติ ก็จะมีประจักษ์ผลนั้นๆ อย่างชัดเจน ด้วยตนเอง (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2556) ดังนั้น การนำหลักอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารความ ปลอดภัยในสถานศึกษาจึงมีความเหมาะสมในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ ทุกข์ คือ ปัญหา หรือความเสี่ยง ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา สมุทัย คือ สาเหตุของปัญหา นิโรธ คือ เป้าหมายของการแก้ปัญหา และมรรค คือ แนวทางปฏิบัติ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาสภาพและประสิทธิภาพ การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยใช้หลัก อริยสัจ 4 เป็นกรอบแนวคิดเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม และผู้วิจัยคาดหวัง ว่าจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในสถานการณ์ความปลอดภัยและ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนานโยบายและแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3
2. เพื่อเสนอประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert rating scales) โดยมีประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู สังกัดสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 193 โรงเรียน รวมทั้งหมดจำนวน 1,063 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 193 คน ข้าราชการครู จำนวน 870 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วนประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน และครู จำนวน 234 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 เสนอประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ในเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามรายการตรวจสอบ และแบบสอบถามปลายเปิด โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ เป็นผู้มีความรู้ด้านหลัก พุทธธรรม เป็นผู้มีความรู้ด้านการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีความรู้ด้านการบริหารความปลอดภัยใน สถานศึกษา 30 รูป/คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และแปล ความหมายความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไปแสดงว่าเป็นข้อเสนอที่ใช้ได้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารความ ปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยภาพรวม

ที่	สภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3	ระดับความคิดเห็น			อันดับที่
		$\bar{X}$	SD	แปลผล	
1	ด้านภัยจากความรุนแรง	4.52	0.51	มากที่สุด	4
2	ด้านภัยจากอุบัติเหตุ	4.56	0.45	มากที่สุด	3
3	ด้านภัยจากการละเมิดสิทธิ	4.63	0.46	มากที่สุด	1
4	ด้านภัยจากสุขภาพทางกายและจิต	4.58	0.49	มากที่สุด	2
	รวมเฉลี่ย	4.57	0.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านมีระดับอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภัยจากการละเมิดสิทธิ ด้านภัยจากสุขภาพทางกายและจิต ด้านภัยจากอุบัติเหตุ และ ด้านภัยจากความรุนแรง พิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านสรุปผลได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ภัยจากความรุนแรง ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันภัยจากความรุนแรงที่เกิดกับนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีช่องทางสำหรับรับแจ้งเหตุภัยความรุนแรง เช่น เบอร์โทรศัพท์ โลก และเผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วกัน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 2 ภัยจากอุบัติเหตุ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจจุดเสี่ยง สภาพอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง สนามเด็กเล่น ที่อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือปิดกั้นพื้นที่ หากไม่อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันภัยจากอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมฝึกทักษะการว่ายน้ำให้กับ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 3 ภัยจากการละเมิดสิทธิ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน และจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำหนดปฏิทินเยี่ยมบ้าน มอบหมายให้ครูเยี่ยมบ้าน คัดกรองนักเรียนทุกคน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เยี่ยมบ้าน และคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีกองทุนสำหรับเป็นทุนการศึกษาและช่วยเหลือทางการเงินแก่เด็กและครอบครัวที่ประสบปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 4 ภัยจากสุขภาพทางกายและจิต ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการจัดอบรมความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกันตนเองจากมลภาวะเป็นพิษ เช่น ฝุ่น PM.25 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรการ และกำหนดคณะทำงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจากสุขภาพกายและจิต อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันการติดเกม การป้องกันภัยไซเบอร์ และการพนัน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

2.1 ด้านภัยจากความรุนแรง ผู้บริหารสถานศึกษาขาดนโยบายและโครงการกิจกรรมฝึกอบรมป้องกันภัยความรุนแรง เช่น การชุมนุมประท้วง จลาจล ก่อวินาศกรรม และระเบิดในสถานศึกษา สาเหตุเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดความตระหนัก ไม่มีงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดฝึกอบรมให้ครูและนักเรียน มีทักษะการป้องกันและแก้ไขภัยความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการประเมินความเสี่ยงจากภัยความรุนแรง สำรวจความต้องการฝึกอบรม จัดสรรงบประมาณ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสาธารณสุข เป็นต้น จัดหาวิทยากร ดำเนินการฝึกอบรมและจัดซ่อมแผนเผชิญเหตุ รวมทั้งการติดตามผลในระยะยาว และนำสรุปผลและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไป

2.2 ภัยจากอุบัติเหตุ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดนโยบายการฝึกทักษะว่ายน้ำให้กับนักเรียน สาเหตุเนื่องจากขาดงบประมาณ บุคลากร และไม่มีสระว่ายน้ำ จึงควรพัฒนาครู โดยการจัดฝึกอบรมให้สามารถว่ายน้ำและสอนทักษะการว่ายน้ำให้กับนักเรียนได้อย่างเชี่ยวชาญ ทำให้นักเรียนมีทักษะการเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำได้ โดยการสำรวจทักษะการว่ายน้ำของนักเรียน จัดโครงการฝึกทักษะว่ายน้ำให้กับครูจนสามารถเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนได้อย่างเชี่ยวชาญ จัดสรรงบประมาณ ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดฝึกทักษะให้กับนักเรียน ติดตามผลจากข้อมูลการจมน้ำเสียชีวิตในระยะยาว

2.3 ภัยจากการละเมิดสิทธิ สถานศึกษาไม่มีกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน สาเหตุเนื่องจากขาดระบบบริหารกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน การระดมทรัพยากรที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีระบบตรวจสอบ ความโปร่งใส และการรายงานผล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรดำเนินการจัดตั้งกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านต่างๆ โดยศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง รับฟังความเห็น แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดมทรัพยากร บริหารด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการรายงานผลให้ทราบโดยทั่วไป

2.4 ภัยจากสุขภาพทางกายและจิต นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงติดเกม เสี่ยงจากภัยไซเบอร์ และเสี่ยงติดการพนัน สาเหตุเนื่องจากเกิดจากการขาดการให้ความรู้ ขาดการควบคุมนักเรียนผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้เท่าทัน และป้องกันตนเองจากการติดเกม ภัยไซเบอร์ และการเล่นการพนัน โดยกำหนดแผนงานโครงการ กิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงติดเกม เสี่ยงจากภัยไซเบอร์ และเสี่ยงติดการพนัน ในแผนปฏิบัติการประจำปี ดำเนินการตามแผน และสรุปรายงานผล ติดตามผล รวมทั้งการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และมีความตื่นตัวจากการได้รับข่าวสารอุบัติเหตุและความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุสรณ์ เสาร์คำ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอกัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พบว่า การบริหารงานส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรยุทธ เมืองแมน (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ความต้องการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นโยบายการบริหารความปลอดภัยของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาไม่เหมือนกัน รวมทั้งการมีทรัพยากรที่ไม่เท่ากัน ได้แก่ บุคลากร (Man)

งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) การบริหารจัดการ (Method) อาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

2. ผลการเสนอประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ประกอบด้วย (1) ด้านภัยจากความรุนแรง ผู้บริหารสถานศึกษาขาดนโยบายฝึกอบรมป้องกันภัยความรุนแรง เนื่องจากขาดความตระหนัก ไม่มีงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรจัดฝึกอบรมครูและนักเรียน โดยประเมินความเสี่ยง สำรวจความต้องการฝึกอบรม จัดสรรงบประมาณ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมซ้อมแผนเผชิญเหตุ (2) ด้านภัยจากอุบัติเหตุ ขาดนโยบายการฝึกว่ายน้ำ เนื่องจากไม่มีงบประมาณ บุคลากร และไม่มีสระว่ายน้ำ ควรพัฒนาครูให้เชี่ยวชาญสอนนักเรียนให้ทักษะเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำได้ โดยสำรวจทักษะการว่ายน้ำ จัดสรรงบประมาณ ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกทักษะว่ายน้ำให้ครู นักเรียน (3) ภัยจากการละเมิดสิทธิ ไม่มีกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากการระดมทรัพยากรที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีระบบตรวจสอบ และการรายงานผล ควรจัดตั้งกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน บริหารด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยศึกษากฎหมาย รับฟังความเห็น แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ระดมทรัพยากร บริหารด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และรายงานผลให้ทราบโดยทั่วไป (4) ภัยจากสุขภาพทางกายและจิต นักเรียนมีความเสี่ยงติดเกม ภัยไซเบอร์ และติดการพนัน เนื่องจากเกิดจากขาดการให้ความรู้ การควบคุม นักเรียน ควรฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้เท่าทันและป้องกันตนเองจากภัยดังกล่าวโดยฝึกอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะให้กับนักเรียน สรุปรายงานผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของวรรณิภา เถลิ้มหมู่, บุญเชิด ชำนิศาสตร์ และพระมหาชำนาญ มหาชาโน (2565) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูบูรณาการตามหลักอริยสัจ 4 ประกอบด้วย 1) ทุกข์ ขึ้นกำหนดปัญหา กำหนดปัญหาการจัดการเรียนการสอน 2) สมุทัย ขึ้นตั้งสมมติฐาน นำสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี มาประกอบการเรียนการสอน 3) มรรค ขึ้นทดลองและเก็บข้อมูล ใช้เทคนิคทำงานเป็นกลุ่มและบันทึกข้อมูล (4) นิโรธ ขึ้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล การประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ประเมินจากสภาพจริง ส่วนในประเด็นในรายด้านผลการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับการวิจัยของอุษณีย์ อะทะถ้ำ (2566) ที่พบว่า โรงเรียนมีการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบต่อการป้องกันภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ และโรงเรียนมีการให้ความรู้ และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในเรื่องการชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิดจากสารเคมีและวัตถุอันตราย สอดคล้องกับการวิจัยของสุมาลี แก้วไทย และอมรศักดิ์ โพธิ์อำ (2566) ที่พบว่า บุคลากรสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานการป้องกันการจมน้ำ ดำเนินการจัดโปรแกรมการฝึกว่ายน้ำและการลอยตัวในน้ำให้แก่เด็กวัยเรียน เพื่อให้เด็กเกิดทักษะในการว่ายน้ำและมีความคุ้นเคยกับการว่ายน้ำทั้งในสระน้ำ ในร่ม และในลำคลองต่างๆ สอดคล้องกับการวิจัยของนาริรัตน์ ปันดี (2566) ที่พบว่า การร่วมกันจัดตั้งกองทุนการศึกษา การตั้งกองทุนการศึกษาจะตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของบุคคลในชุมชน เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาครูและสถานศึกษารวมทั้งช่วยเหลือครู สอดคล้องกับการวิจัยของนิภาพร อภิสทิวาสนา (2564) ที่พบว่า การป้องกันการติดเกมในเด็กด้วยการให้ความรู้เรื่องผลกระทบจากการติดเกมด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการติดเกมให้กับเด็กก่อนที่จะติดเกม และสอดคล้องกับการวิจัยของพีรวิทย์ คำเจริญ และวีรพงษ์ พลนิกรกิจ (2561) ที่พบว่า การสอนทักษะดิจิทัลสำหรับเด็กในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยทักษะการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง ทักษะการจัดการเวลาหน้าจอ ทักษะการจัดการกับการคุกคามบนโลกออนไลน์

ทักษะการจัดการความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ ทักษะการจัดการความเป็นส่วนตัว ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการจัดการข้อมูลที่เป็นร่องรอยบนโลกออนไลน์ และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 สรุปลักษณะภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัยมีอธิบายดังนี้

วงกลมภายนอก หมายถึง ขอบข่ายความปลอดภัย 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภัยจากความรุนแรง 2) ด้านภัยจากอุบัติเหตุ 3) ด้านภัยจากการละเมิดสิทธิ 4) ด้านภัยจากสุขภาพ

วงกลมตรงกลาง หมายถึง หลักธรรมที่นำมาบูรณาการในการวิเคราะห์สาเหตุและหาวิธีการแนวทาง หรือการบริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย ทุกข์ หมายถึง สภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาที่เป็นปัญหา เกิดความเสี่ยงหรือความไม่ปลอดภัย สุข หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงหรือความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา นิโรธ หมายถึง เป้าหมายการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา มรรค หมายถึง วิธีการ หรือแนวทาง หรือการบริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการใดๆ ที่นำไปสู่ความปลอดภัยในสถานศึกษา

วงกลมด้านในสุด หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาตามหลักอริยสัจ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

ด้านภัยจากความรุนแรง ผู้บริหารสถานศึกษาหาข้อมูลนโยบายการฝึกอบรมป้องกันภัยความรุนแรง เช่น การชุมนุมประท้วง จลาจล ก่อวินาศกรรม และระเบิด เนื่องจากขาดความตระหนัก งบประมาณ อุปกรณ์ และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารจึงควรจัดฝึกอบรมให้ครูและนักเรียนมีทักษะป้องกันและแก้ไขภัยความ

รุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินความเสี่ยงจากภัยความรุนแรง สำรวจความต้องการฝึกอบรม จัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์ ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก (เช่น ตำรวจ อบต. สาธารณสุข) จัดหาวิทยากร ดำเนินการฝึกอบรม และซ่อมแผนเผชิญเหตุ รวมทั้งติดตามผลระยะยาว และนำมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ด้านภัยจากอุบัติเหตุ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดนโยบายฝึกทักษะว่ายน้ำ เนื่องจากขาดงบประมาณ บุคลากร และไม่มีสระว่ายน้ำ ผู้บริหารควรพัฒนาฝึกอบรมครูให้สามารถถ่ายทอดทักษะการว่ายน้ำได้ นักเรียนว่ายน้ำเอาชีวิตรอดได้ โดยสำรวจทักษะการว่ายน้ำของนักเรียน จัดโครงการฝึกครูเป็นวิทยากรว่ายน้ำ จัดสรรงบประมาณ ประสานหน่วยงานความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามผล จากข้อมูลจมน้ำในระยะยาว

ด้านภัยจากการละเมิดสิทธิ สถานศึกษาไม่มีกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากขาดระบบบริหาร การระดมทุน ตรวจสอบ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดให้มีการจัดตั้งกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สำหรับช่วยเหลือนักเรียนได้ที่ประสบปัญหาต่างๆ ด้วยการตั้งนี้ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง รับฟังความเห็น แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกองทุน ระดมทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง บริหารโปร่งใส ตรวจสอบได้ และรายงานผลให้ทราบโดยทั่วไป

ด้านภัยจากสุขภาพทางกายและจิต นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงติดเกม ภัยไซเบอร์ การพนัน เกิดจากการขาดการให้ความรู้ ขาดการควบคุม ผู้บริหารจึงควรฝึกอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทัน ป้องกันตนเองได้ ด้วยการกำหนดโครงการกิจกรรมฝึกอบรมในแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ความรู้ ฝึกทักษะ สรุปผลและติดตามผล รวมทั้งการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาดำเนินโครงการกิจกรรมด้านความปลอดภัย ในแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการซ่อมแผนเผชิญเหตุอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษา สร้างสระว่ายน้ำให้อย่างน้อยอำเภอละ 1 แห่ง และจัดฝึกอบรมทักษะการว่ายน้ำให้ครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเสนอกฎหมายแนวทางการระดมทรัพยากร จัดตั้งกองทุนดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับสถานศึกษา

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรพัฒนาทักษะด้านจิตวิทยา การให้คำปรึกษา และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับครู อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารควรนำกรอบแนวคิดหลักอริยสัจ 4 ไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาหรือความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา และนำมาใช้วางแผนแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการระบุปัญหา (ทุกข์) วิเคราะห์สาเหตุ (สมุทัย) กำหนดเป้าหมาย (นิโรธ) และวางแผนปฏิบัติ (มรรค)

2.2 เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านทรัพยากร ผู้บริหารจึงควรจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความปลอดภัยในสถานศึกษา และงบประมาณ ดำเนินโครงการกิจกรรม โดยแก้ไขปัญหามีความเสี่ยงสูงก่อน

2.3 ผู้บริหารควรเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ในการการระดมทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญมาร่วมกันพัฒนาระบบบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. แหล่งที่มา http://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/Education_Management_Policy_of_the_Ministry_of_Education__2566_20-1-2565.pdf สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2567.
- ไทยพีบีเอส. (2567). รร. เยียวยา 5 แสบบาทเด็กชาย14 ปีถูกไฟดูดตายคาตู้น้ำดื่ม. แหล่งที่มา <https://www.thaipbs.or.th/news/content/341313> สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2567.
- ธีรยุทธ เมืองแมน. (2566). การพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. Journal of Roi Kaensarn Academi, 8(10), 251-265.
- นิภาพร อภิสิทธิ์วิสาสนา. (2564). สถานการณ์การติดเกม และปัจจัยที่มีผลต่อการติดเกมในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา : เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล, 37(3), 254-266.
- พระครูสารกิจประยุต. (2560). การประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ 4 ในการแก้ไขปัญหาชีวิต. ธรรมทรรศน์, 17(2), 258-266.
- พระมหาวิมลชัย วชิรเมธี. (2556). พระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร ทำไมจึงสำคัญนัก?. แหล่งที่มา <https://www.thaihealth.or.th/?p=231612> สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2567.
- พีรวิชัย คำเจริญ และวิรพงษ์ พลนิกรกิจ. (2561). เด็กกับการรู้เท่าทันดิจิทัล. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, 6(2), 22-31.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยูนิเซฟประเทศไทย. (2568). การวิเคราะห์การลงทุนเพื่อการคุ้มครองเด็กในประเทศไทย. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/ZF4D8> สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2567.
- วรรณิภา เกลิมหมู่, บุญเชิด ชำนิศาสตร์ และพระมหาชำนาญ มหาชาโน. (2565). แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักอริยสัจ 4 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 9(1), 186-196.
- ว่าที่ร้อยตรีหญิง นารัตน์ ปันดี. (2566). การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ. วารสารวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยี, 1(3), 91-99.
- ศรีดา ตันทะอติพานิช. (2568). สถานการณ์เด็กไทยกับภัยคุกคามทางเพศออนไลน์. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/RisLC> สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2566.

- ศูนย์ความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). รายงานโต๊ะข่าว สป. สพร. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/CPUzS> สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2566.
- ศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย. (2567). สถิติเหตุความไม่ปลอดภัย สพป.นครสวรรค์ เขต 3. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/retW2> สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2566.
- สำนักข่าวอิศรา. (2567). เสียชีวิตแล้ว 23 เป็น นร. 20 ครู 3 คน รถบัสทัศนศึกษาไฟไหม้ คาดยางระเบิด-ดัดแปลง. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/O8GV2> สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2567.
- สุมาลี แก้วไทย และอมรศักดิ์ โพธิ์อำ. (2566). พฤติกรรมการป้องกันการจมน้ำที่มีความสัมพันธ์กับทักษะการว่ายน้ำของเด็กวัยเรียนเขตตำบลโพธิ์ไก่ตัน จังหวัดลพบุรี. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอร์ทเทิร์น, 4(3), 17-30.
- อนุสรณ์ เสาร์คำ. (2567). การบริหารงานส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอกัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6. วารสาร มจร ตรีภพชัยปริทรรศน์, 8(2), 251-265.
- อมรินทร์ทีวี. (2566). เหตุสุด! พายุถล่มในจังหวัดพิจิตร อาคารโดมถล่มทับนักเรียนและครูดับ 6 ราย. แหล่งที่มา <https://www.amarintv.com/news/social/176557> สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2566.
- อุษณีย์ อะทะถ้ำ. (2566). การบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Kevin Healy. (2016). A Theory of Human Motivation by Abraham H. Maslow – reflection. The British Journal of Psychiatry, 208(4), 313.
- Maslow. (1942). The dynamics of psychological security-insecurity. Character & Personality; A Quarterly for Psychodiagnostic & Allied Studies, 10(4), 331–344.
- Cronbach, Lee J. (1971). Essentials of psychological testing. 4 th ed. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale in Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.